

Obsah

O autorech.....	V
Předmluva	VII
Seznam použitých zkratek	XVII

§ 1 Charakteristika obchodní korporace

I. Pojmové znaky obchodní korporace.....	1
1. Společenství osob	2
2. Smluvní povaha	2
3. Společný účel	2
4. Právní osobnost (obchodní korporace jako právnická osoba).....	2
II. Druhy obchodních korporací	2
1. Druhy obchodních společností	3
2. Není společnost (podle ZOK) jako společnost (podle ObčZ)	3
3. Osobní, kapitálové a evropské obchodní společnosti.....	4
4. Družstva.....	5
III. Účel obchodní korporace.....	6
1. Osobní společnost.....	6
2. Kapitálová společnost.....	6
3. Evropská obchodní společnost	6
3.1 Evropská společnost.....	6
3.2 Evropské hospodářské zájmové sdružení	6
4. Družstvo	6
4.1 Družstvo v užším smyslu	6
4.2 Evropská družstevní společnost.....	6
IV. Výkon předmětu činnosti obchodní korporace, který je omezen na fyzické osoby.....	7
V. Důvody pro vznik obchodní korporace	7

§ 2 Právní úprava obchodních korporací

I. Česká právní úprava	10
1. ObčZ.....	10
2. ZOK.....	10
3. Zvláštní právní předpisy	10
II. Evropská právní úprava	11
1. Právní úprava evropských forem společností.....	11
1.1 Evropská společnost.....	11
1.2 Evropské hospodářské zájmové sdružení	12

1.3	Evropská družstevní společnost.....	12
2.	Směrnice.....	12
§ 3	Založení a vznik obchodní korporace, jednání před vznikem obchodní korporace	
I.	Dvoufázovost procesu vzniku obchodní korporace.....	15
II.	Založení obchodní korporace	16
1.	Obecná úprava ustavení právnické osoby v ObčZ	16
2.	Obecná úprava založení obchodní korporace v ZOK	16
2.1	Společenská smlouva jako zakladatelské právní jednání.....	16
2.2	Formální náležitosti společenské smlouvy	16
2.3	Obsahové náležitosti společenské smlouvy	18
II.	Jednání před vznikem obchodní korporace	18
III.	Vznik obchodní korporace.....	19
1.	Obecná zásada	19
2.	Návrh na zápis do obchodního rejstříku.....	20
2.1	Podmínky podání návrhu	20
2.2	Osoby oprávněné k podání návrhu.....	20
2.3	Přílohy návrhu.....	20
2.4	Příslušný rejstříkový soud k podání návrhu.....	20
2.5	Soudní poplatek za podání návrhu na prvozápis obchodní korporace.....	21
2.6	Lhůta pro podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku a důsledky při jejím nedodržení	21
3.	Zápis do obchodního rejstříku	21
3.1	Lhůta, kterou má rejstříkový soud k provedení zápisu	21
3.2	Registrační princip zápisu do obchodního rejstříku.....	21
3.3	Konstitutivní účinky zápisu do obchodního rejstříku	22
§ 4	Specifika jednočlenné obchodní korporace	
I.	Klasické pojetí korporace jako společenství osob	24
II.	Jednočlenná obchodní korporace.....	24
III.	Minimální a maximální počet členů/zakladatelů	25
IV.	Působnost nejvyššího orgánu v jednočlenné obchodní korporaci	25
§ 5	Vklad	
I.	Charakteristika vkladu	29
II.	Rozdělení předmětů vkladu	32
1.	Peněžité vklady.....	33
2.	Nepeněžité vklady	33
2.1	Věc	33
2.2	Ocenitelnost penězi	33
2.3	Omezení předmětu nepeněžitého vkladu	33
A.	Práce a služby	33
B.	Další věci, s nimiž jsou omezeny dispozice	34
III.	Vkladová povinnost.....	34
1.	Vznik vkladové povinnosti.....	34
2.	Obsah vkladové povinnosti	34

3.	Definitivní povaha vkladu	35
4.	Lhůta pro splnění vkladové povinnosti	35
5.	Splnění vkladové povinnosti	36
5.1	Splacení peněžitého vkladu.....	36
5.2	Vnesení nepeněžitého vkladu.....	37
A.	Nemovité věci.....	37
B.	Movité věci	37
C.	Nepeněžité vklady, které nejsou věcmi.....	38
6.	Správce vkladů	38
6.1	Role správce vkladů	38
6.2	Osoba správce vkladů	39
6.3	Prohlášení o splnění vkladové povinnosti.....	39
6.4	Role správce vkladů po vzniku obchodní korporace	39
IV.	Převod vlastnického práva k předmětu vkladu	39
1.	Nabytí vlastnického práva vznikem obchodní korporace	39
2.	Věci zapsané do veřejného seznamu	40
3.	Závod nebo jeho část, jejichž součástí je věc zapsaná do veřejného seznamu	40
V.	Peněžitá náhrada nepeněžitého vkladu	40
VI.	Zákonné ručení za splnění vkladové povinnosti.....	41

§ 6 Základní kapitál

I.	Charakteristika základního kapitálu	45
1.	Pojem základního kapitálu	45
2.	Právní význam a účel základního kapitálu	45
II.	Účetní význam základního kapitálu	46
1.	Základní kapitál jako pasivum obchodní korporace.....	46
2.	Základní kapitál jako složka vlastních zdrojů obchodní korporace	46
3.	Vzorová rozvaha obchodní korporace.....	46
III.	Ochrana základního kapitálu	48
1.	Obecně.....	48
2.	Podstatné prvky ochrany základního kapitálu.....	49
2.1	Minimální výše základního kapitálu	49
2.2	Úprava ocenění nepeněžitých vkladů	49
2.3	Omezení u předmětů nepeněžitého vkladu	49
2.4	Pravidla pro splnění vkladové povinnosti.....	49
2.5	Zajištění nabytí reálné hodnoty nepeněžitého vkladu obchodní korporací	50
2.6	Zákaz nabytí vlastních podílů	50
2.7	Omezení výplaty zisku nebo jiných vlastních zdrojů a omezení pro tzv. finanční asistenci (tj. financování nabytí vlastních podílů).....	51
2.8	Regulace procesu zvýšení a snížení základního kapitálu.....	51

§ 7 Podíl

I.	Charakteristika podílu.....	53
II.	Podíl jako věc v právním smyslu.....	54
1.	Sekuritizace podílu	55

2.	Převoditelnost podílu	56
2.1	Podíly, u nichž převažuje osobní povaha	56
2.2	Podíly, u nichž převažuje kapitálová povaha	56
2.3	Podíly v družstvu	57
3.	Zastavitelnost podílu	58
3.1	Obecné pravidlo	58
3.2	Úprava v ObčZ.....	58
3.3	Vznik zástavního práva.....	58
3.4	Zástavní právo k sekuritizovanému podílu	58
4.	Přechod podílu.....	58
5.	Mnohost podílů jednoho společníka.....	60
6.	Rozdělení podílu.....	61
7.	Spoluvlastnictví podílu (správce společné věci)	62
III.	Kvalitativní stránka podílu	62
1.	Práva a povinnosti plynoucí z účasti v obchodní korporaci.....	62
2.	Rovnost práv a povinností společníků.....	63
3.	Výjimky z rovnosti společníků ze zákona.....	64
3.1	Práva menšinových společníků.....	64
3.2	Práva většinových společníků.....	64
4.	Výjimky z rovnosti společníků ze zakladatelského právního jednání ...	64
IV.	Kvantitativní stránka podílu	64
1.	Kvantifikovatelnost práv a povinností.....	64
2.	Velikost podílu.....	65
V.	Podíl na zisku.....	66
1.	Charakteristika podílu na zisku	66
2.	Rozhodování o rozdělení a výplatě podílu na zisku.....	66
2.1	Schválení účetní závěrky	67
2.2	Rozdělení zisku mezi společníky, příp. další osoby.....	67
2.3	Rozhodnutí statutárního orgánu o vyplacení podílu na zisku	67
2.4	Splatnost podílu na zisku	67
3.	Test úpadku při rozhodování o výplatě podílu na zisku	68
4.	(Ne)vratnost vyplaceného podílu na zisku	70
5.	Zálohy na výplatu podílu na zisku	70
5.1	Mezitímní účetní závěrka.....	70
5.2	Maximální výše zálohy	71
5.3	Omezení zdrojů pro výplatu zálohy	71
5.4	(Ne)vratnost přijaté zálohy.....	71
VI.	Vypořádací podíl a podíl na likvidačním zůstatku.....	71
1.	Charakteristika vypořádacího podílu.....	71
2.	Charakteristika podílu na likvidačním zůstatku	72
3.	Rozdíl mezi vypořádacím podílem a podílem na likvidačním zůstatku.....	72
4.	Výše vypořádacího podílu.....	72
4.1	Základ pro výpočet vypořádacího podílu.....	72
4.2	Určení konkrétní výše vypořádacího podílu	73
4.3	Způsob výplaty vypořádacího podílu.....	73
5.	Výše podílu na likvidačním zůstatku	75
5.1	U obchodních korporací bez vkladové povinnosti	75

5.2	U obchodních korporací s vkladovou povinností	75
5.3	Způsob výplaty podílu na likvidačním zůstatku	76
6.	Zákonné ručení společníků při zrušení obchodní korporace s likvidací	77

§ 8 Orgány obchodních korporací

I.	Vnitřní struktura obchodní korporace.....	81
1.	Druhy orgánů.....	82
1.1	Nejvyšší orgán.....	82
1.2	Statutární orgán	83
1.3	Kontrolní orgán	83
2.	Rozhodování kolektivního orgánu	84
II.	Rozhodnutí orgánu obchodní korporace.....	84
1.	Rozhodnutí orgánu obchodní korporace jako právní jednání.....	84
1.1	Zdánlivost rozhodnutí orgánu obchodní korporace	85
1.2	Neplatnost rozhodnutí orgánu obchodní korporace	85
2.	Účinnost rozhodnutí orgánu obchodní korporace	86
III.	Předpoklady členství v orgánech obchodní korporace	86
1.	Osoby způsobilé k členství v orgánech obchodní korporace	86
2.	Způsobilost k výkonu funkce a informační povinnosti členů volených orgánů obchodní korporace	87
2.1	Působnost pravidel týkajících se překážek funkce a informačních povinností v ObčZ a ZOK	87
2.2	Překážky funkce.....	88
2.3	Informační povinnosti	89
A.	Informační povinnost podle ObčZ.....	89
B.	Informační povinnost podle ZOK.....	89
2.4	Požadavky na zástupce právnické osoby, která je členem orgánu obchodní korporace.....	90
IV.	Vztah členů orgánů a obchodní korporace	90
1.	Vznik členství v orgánu obchodní korporace.....	91
2.	Forma a schvalování smlouvy o výkonu funkce	91
3.	Odměňování za výkon funkce	91
3.1	Odměňování na základě smlouvy o výkonu funkce	92
3.2	Odměňování na základě zákona.....	93
3.3	Jiné plnění (související s výkonem funkce) ve prospěch člena orgánu.....	95
A.	Souhlas nejvyššího orgánu a vyjádření kontrolního orgánu	95
B.	Plnění související s výkonem funkce.....	95
C.	Plnění zaměstnanci – členovi statutárního orgánu nebo jeho osobě blízké	95
D.	Plnění na základě vnitřního předpisu obchodní korporace.....	96
E.	Plnění v případě nepříznivé ekonomické situace obchodní korporace	96
F.	Vrácení prospěchu v případě úpadku obchodní korporace.....	96
4.	Zákaz konkurence a následky jeho porušení	97
5.	Odstoupení člena orgánu obchodní korporace z funkce.....	101

6.	Potenciální vztahy (ručení) člena orgánu vůči věřitelům obchodní korporace	101
6.1	Obecné ručení v případě nenahrazení újmy	102
6.2	Zvláštní ručení (bývalého) člena statutárního orgánu nebo osoby v obdobném postavení při úpadku obchodní korporace.....	102
6.3	Zvláštní ručení vyloučeného člena statutárního orgánu nebo osoby v obdobném postavení při porušení zákazu výkonu funkce.....	102
V.	Jednání obchodních korporací navenek	102
1.	Zástupčí teorie jednání za právnickou osobu	102
2.	Statutární orgán	103
2.1	Generální jednatelské oprávnění statutárního orgánu	103
2.2	Způsob jednání za obchodní korporaci	103
2.2	Omezení jednatelského oprávnění	106
A.	Obecná neúčinnost omezení vůči třetím osobám	106
B.	Účinnost omezení v případech, kdy zákon vyžaduje souhlas nejvyššího orgánu	107
C.	Neúčinnost omezení v případech souhlasu kontrolního orgánu	110
3.	Další zástupci obchodní korporace.....	111
4.	Zvláštní úprava jednání za obchodní korporaci	112
4.1	Jednání za obchodní korporaci s kolektivním statutárním orgánem, která má zaměstnance	112
4.2	Jednání za obchodní korporaci podle procesních předpisů.....	112
VI.	Uzavření smlouvy bez znaleckého posudku nebo v rozporu s ním.....	113
1.	Právo na vypořádání.....	113
2.	Lhůty pro uplatnění práva na vypořádání.....	113
3.	Forma vypořádání.....	113
4.	Zákonem vyžadované doložení znaleckého posudku	114
VII.	Pravidla jednání členů orgánů	115
1.	Péče řádného hospodáře	115
1.1	Výjimka ve vztahu k členům nejvyššího orgánu kapitálové společnosti a družstva	116
1.2	Obecná úprava péče řádného hospodáře v ObčZ.....	116
1.3	Speciální úprava péče řádného hospodáře v ZOK	116
A.	Člen orgánu obchodní korporace a prokurista	116
B.	Speciální pojmové znaky péče řádného hospodáře podle ZOK	117
C.	Důkazní břemeno splnění povinnosti péče řádného hospodáře.....	117
D.	Udělení pokynu týkajícího se obchodního vedení.....	118
E.	Důsledky porušení povinnosti péče řádného hospodáře.....	118
F.	Smlouva o vypořádání újmy	118
2.	Pravidla o střetu zájmů	119
2.1	Obecná úprava pravidel o střetu zájmů.....	119
2.2	Potenciální střet zájmů	119
A.	Možné situace potenciálního střetu zájmů.....	119
B.	Informační povinnost.....	120

C. Pozastavení výkonu funkce	120
2.3 Přímý střet zájmů	121
A. Možné situace přímého střetu zájmů	121
B. Výjimka pro smlouvy uzavírané v rámci běžného obchodního styku.....	121
C. Informační povinnost.....	121
D. Zákaz uzavření smlouvy	122
E. Specialita ustanovení o přímém střetu zájmů	122
VIII. Vyloučení člena statutárního orgánu obchodní korporace z výkonu funkce	123
1. Okruh osob, které je možné vyloučit z výkonu funkce	123
2. Pravomoc soudu rozhodnout o vyloučení z výkonu funkce.....	124
2.1 Vyloučení z výkonu funkce v průběhu insolvenčního řízení	124
2.2 Vyloučení z výkonu funkce mimo insolvenční řízení.....	124
2.3 Důsledek rozhodnutí soudu o vyloučení z výkonu funkce	125

§ 9 Podnikatelská seskupení

I. Druhy podnikatelských seskupení	128
II. Jednání ve shodě	130
1. Pojem jednání ve shodě.....	130
2. Solidární plnění povinností osob jednajících ve shodě	131
3. Vyvratitelné domněnky osob jednajících ve shodě	131
III. Ovlivnění	131
1. Pojem ovlivnění.....	131
2. Právní následky ovlivnění	133
2.1 Povinnost vlivné osoby nahradit újmu ovlivněné osobě.....	134
2.2 Vznik ručení na straně vlivné osoby za dluhy ovlivněné osoby ...	134
2.3 Obdobné použití § 60 písm. d) ZOK.....	135
2.4 Následky společné pro ovlivnění a ovládání.....	135
IV. Ovládání.....	135
1. Pojem ovládání	135
2. Mateřská a dceřiná obchodní korporace.....	136
3. Domněnky ovládání	137
3.1 Nevyvratitelná domněnka ovládání	137
3.2 Vyvratitelné domněnky ovládání	137
A. Většinový společník.....	137
B. Společník s rozhodujícím vlivem	139
C. Osoba nakládající alespoň se 40 % všech hlasů v ovládané osobě.....	139
D. Osoby jednající ve shodě, které společně nakládají alespoň se 40 % všech hlasů v ovládané osobě	140
E. Osoba nakládající alespoň se 30 % hlasů představujícími většinu hlasů osob přítomných na posledních 3 jednáních nejvyššího orgánu ovládané osoby	140
4. Právní následky ovládání.....	140
4.1 Povinnost statutárního orgánu ovládané osoby vypracovat zprávu o vztazích	141
4.2 Právo na odkup podílu	142

	4.3 Následky společné pro ovlivnění a ovládání.....	143
V.	Právní následky společné pro ovlivnění i ovládání	143
	1. Obdobné použití některých ustanovení o střetu zájmů	144
	2. Obdobné použití některých ustanovení o vyloučení člena statutárního orgánu obchodní korporace z výkonu funkce	144
	3. Obdobné použití ustanovení o ručení členů orgánu při úpadku obchodní korporace	145
VI.	Koncern	145
	1. Pojem koncernu.....	145
	2. Právní následky uveřejněného koncernu.....	147
	2.1 Zproštění povinnosti hradit újmu řízené (ovlivněné) osobě při koncernovém vypořádání újmy.....	148
	2.2 Oprávnění orgánu řídicí osoby udělovat orgánům řízené (ovlivněné) osoby pokyny týkající se obchodního vedení.....	148

§ 10 Neplatnost, zrušení, likvidace a zánik obchodní korporace

I.	Obecná úprava v ObčZ.....	153
II.	Speciální úprava v ZOK	153
III.	Základní pojmy.....	153
IV.	Neplatnost obchodní korporace	154
	1. Právní vady při zakládání obchodní korporace	154
	2. Povaha neplatnosti.....	154
	3. Důsledek prohlášení neplatnosti obchodní korporace.....	155
	4. Důvody pro prohlášení neplatnosti obchodní korporace.....	155
V.	Zrušení obchodní korporace	156
	1. Obecně.....	156
	2. Zásada zrušení obchodní korporace s likvidací.....	156
	3. Výjimky ze zásady zrušení obchodní korporace s likvidací	156
	4. Právní důvody zrušení obchodní korporace	156
	5. Dobrovolné a nedobrovolné zrušení obchodní korporace.....	157
VI.	Likvidace obchodní korporace	158
	1. Obecně.....	158
	2. Vstup obchodní korporace do likvidace.....	158
	3. Volba a odvolání likvidátora.....	159
	4. Výkon funkce likvidátora.....	159
	5. Jmenování likvidátora soudem.....	160
	6. Informování věřitelů při likvidaci společnosti	160
	7. Účetní a archivační dopady likvidace	160
	8. Zpeněžování majetku a uspokojování věřitelů.....	160
	9. Konečná zpráva o průběhu likvidace	161
	10. Konec likvidace a zánik obchodní korporace.....	161
	11. Orientační harmonogram likvidace pro SRO	162
VII.	Zánik obchodní korporace	162
	Seznam literatury	164